

ONZE GIDS DIT WEEKEINDE

Andres Serrano: 'Als jij jezelf een kunstenaar wilt noemen, wie ben ik dan om te zeggen dat je het niet bent?'

Kunstenaar Andres Serrano wil met zijn verzameling laten zien hoe het presidentschap van Donald Trump al decennialang in de maak was. Beeld Els Zweerink

Kunstenaars hebben grote ego's, vindt kunstenaar Andres Serrano. Niet gek, want om kunst te maken moet je je eigen ideeën het allerbelangrijkste vinden. Al zijn er óók genoeg anderen wier werk de Weekendgids bewondert.

Sarah van Binsbergen 13 juni 2024, 16:00

Het voorwerp waar hij de meeste moeite voor heeft gedaan? Daar hoeft Andres Serrano niet lang over na te denken. Hij wijst naar een vitrine met een paar gouden sneakers, versierd met de sterren en rode strepen van de Amerikaanse vlag. 'Weet je nog dat Trump deze sneakers in februari lanceerde? Ik wilde ze per se hebben. Ik had het niet verwacht, maar het is me gelukt.'

Uit andere media

Ja, ik wil elke dag een nieuwsbrief ontvangen met de belangrijkste online artikelen van 11 kranten.

Inschrijven

We staan in de installatie *The Game: All Things Trump*, een duizelingwekkende verzameling Trump-parafernalia die de Amerikaanse kunstenaar Serrano (73) vanaf 2018 bij elkaar spaarde. De installatie is nu te zien in zijn tentoonstelling *America & Trump by Andres Serrano*, in Forum Groningen. Je kunt het zo gek niet bedenken of Serrano heeft het online, via veilingen en mond-tot-mondreclame, weten te bemachtigen. Van een uniform van een van Trumps Taj Mahal-casino's, tot een verpakking van 'Trump Steaks', biefstukken die een blauwe maandag voor 1.000 dollar per stuk over de toonbank gingen. Zelfs een bruidstaartje van het huwelijk van Donald en Melania in 2005, prijkt hier in een vitrine.

gidst langs zijn of haar favorieten.

En die gouden sneakers dus. Daarvan werden maar duizend exemplaren verkocht, en toen Serrano begon met zoeken werden ze online al voor bizarre bedragen van 5.000 tot 10.000 dollar verhandeld. Hij wilde er best wat voor neertellen, maar het bleek ook nog eens voorverkoop: hij zou ze pas in juli in handen krijgen. 'Ik wist dat er al een stuk of tien paar in omloop waren. Dus ik ben flink rond gaan bellen.' Via via vond hij iemand die een gesigneerd paar had, en dat wilde uitlenen voor de tentoonstelling. De verzekeringswaarde? 100 duizend euro.

Profetische waarde

Je moet het er maar voor over hebben. Dat had Serrano, in naam van de kunst. Met zijn verzameling wil hij laten zien hoe het presidentschap van Donald Trump al decennialang in de maak was. Dankzij zijn persoonlijkheidscultus: zijn naam staat hier op duizenden voorwerpen. Dankzij de manier waarop hij zich al vroeg in zijn carrière typische symbolen zoals de Amerikaanse vlag en de zeearend toe-eigende. En dankzij het feit dat de media geen genoeg van hem kregen. Naast de parafernalia hangen in Groningen ook talloze kranten- en tijdschriftenartikelen. Sommige hebben profetische waarde: 'NY to President Trump' kent een voorspelling

Advertentie

Advertentie verwijderd.

[Details weergeven](#)

Over de auteur

[Sarah van Binsbergen](#) schrijft voor *de Volkskrant* over hedendaagse beeldende kunst.

‘Dertig jaar geleden had hij het er soms al over dat hij zich kandidaat wilde stellen’, zegt Serrano. ‘Niemand nam het serieus, hijzelf denk ik ook niet, maar de pers nam het wel over.’ Voor wie niet begrijpt hoe het kan dat Trump in 2016 tot president werd

altijd al een meester in de aandacht trekken. Hij weet heel goed hoe hij de pers kan bedienen met aanstootgevende uitspraken en beledigingen.' In aanloop naar de Amerikaanse presidentsverkiezingen in november, waarbij wederom alle ogen op Trump zijn gericht, is de installatie weer onverminderd actueel.

Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

Andres Serrano: 'Ik had nooit verwacht dat mijn kunstwerken mensen zo voor het hoofd zouden stoten.' Beeld Els Zweerink

Controverses

Zelf weet Serrano overigens ook het nodige over hoe je aandacht trekt. Controverses achtervolgen hem nogal eens. Bijvoorbeeld rondom het kunstwerk *Piss Christ* uit 1987, een foto van een plastic crucifix dat is ondergedompeld in urine van de kunstenaar. Of *Leo's Fantasy*, van een vrouw die in de mond van een man plast. Dat laatste werk [zorgde voor ophef](#) bij Serrano's vorige tentoonstelling in Groningen, in 1997. Het Groninger Museum koos het als posterbeeld, lokale religieuze en maatschappelijke organisaties staken er een stokje voor. En meer dan eens vernielden demonstranten zijn kunstwerken.

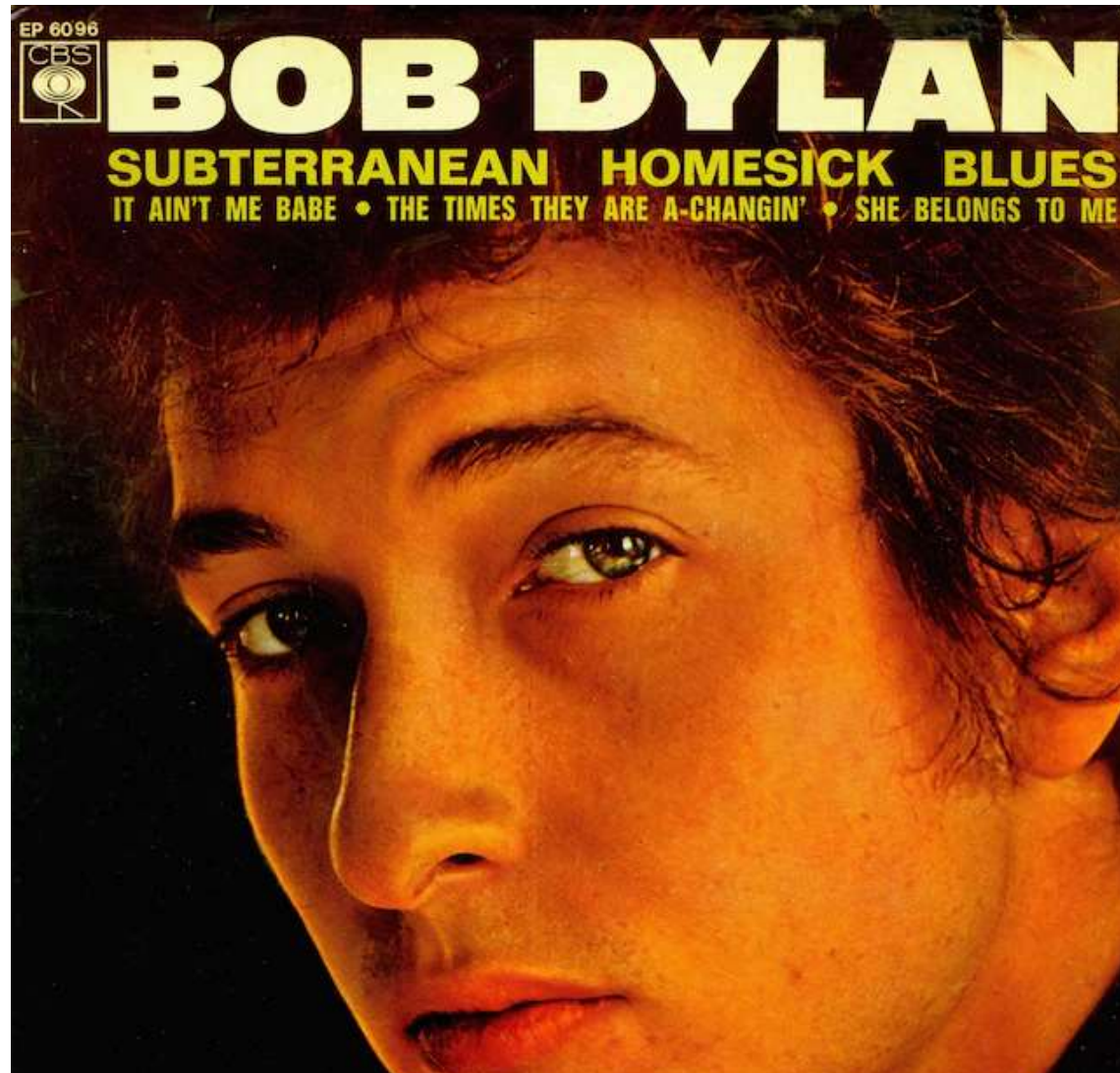
Advertentie

‘Ik had nooit verwacht dat mijn kunstwerken mensen zo voor het hoofd zouden stoten’, zegt de kunstenaar, misschien een tikje naïef. Wat dan wel zijn doel was? ‘Dingen laten zien, zonder oordeel.’ Dat geldt zeker voor zijn laatste werk, de film *Insurrection*, ook in Groningen te zien. Daarvoor gebruikte hij beelden van de Capitoolbestorming door Trump-supporters, op 6 januari 2021. Zelf neemt hij opzettelijk geen standpunt in: ‘Hoe je je als kijker voelt over Trump, bepaalt hoe je deze film ziet.’ Eén ding wil hij er nog over kwijt: ‘Als het zwarte mensen waren geweest, was het een heel ander kunstwerk geworden. Ik kan me niet voorstellen dat duizenden zwarte mensen het Capitool zouden bestormen zonder dat de politie hard zou ingrijpen.’

Inspiratiebron: Bob Dylan

‘Ik ontdekte Bob Dylan toen ik 13 jaar was. Vanaf dat moment werd hij een enorme inspiratiebron voor me. Hij zei alles wat ik zelf dacht, maar dan veel beter. Ik zie Dylan een beetje zoals de Bijbel. Als je de Bijbel openslaat, kun je altijd wel iets vinden dat je raakt. Iets dat een raakvlak heeft met niet alleen jouw eigen leven, maar met het grotere plaatje. Met het leven in het algemeen. Zo werkt het ook bij Bob Dylan, voor mij in ieder geval. En dat geldt voor veel mannen van mijn generatie. We wilden hem, eerlijk gezegd, allemaal zijn. Wat ironisch is, als je bedenkt dat hij een regel heeft

mij niet. Maar dat deden we wel. Tegenwoordig luister ik weer veel Dylan. Ik schilder voor het eerst sinds jaren weer, en ondertussen luister ik makkelijk tien albums na elkaar.'

Advertentie

Kunstenaar: Marcel Duchamp (1887-1968)

'Rond de tijd dat ik naar Bob Dylan begon te luisteren, raakte ik ook geïnteresseerd in beeldende kunst en ontdekte ik Marcel Duchamp. Hij is de grote bevrijder van de kunst, omdat hij leerde dat alles kunst kan zijn. Zoals het urinoir dat hij tentoonstelde als kunstwerk. Duchamp maakte de weg vrij voor wie dat maar wilde om kunstenaar te zijn. Als jij jezelf een kunstenaar wilt noemen, wie ben ik dan om te zeggen dat je het niet bent? Of je een goede of slechte kunstenaar bent, een middelmatige of een saaie, daar kunnen we allemaal onze eigen mening over hebben. Maar je kunt jezelf wel zo noemen. Voor mij persoonlijk hielp het idee van Duchamp om fotografie ook als kunst te zien. Ik zie mezelf ook echt als kunstenaar, en niet als fotograaf.'

Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

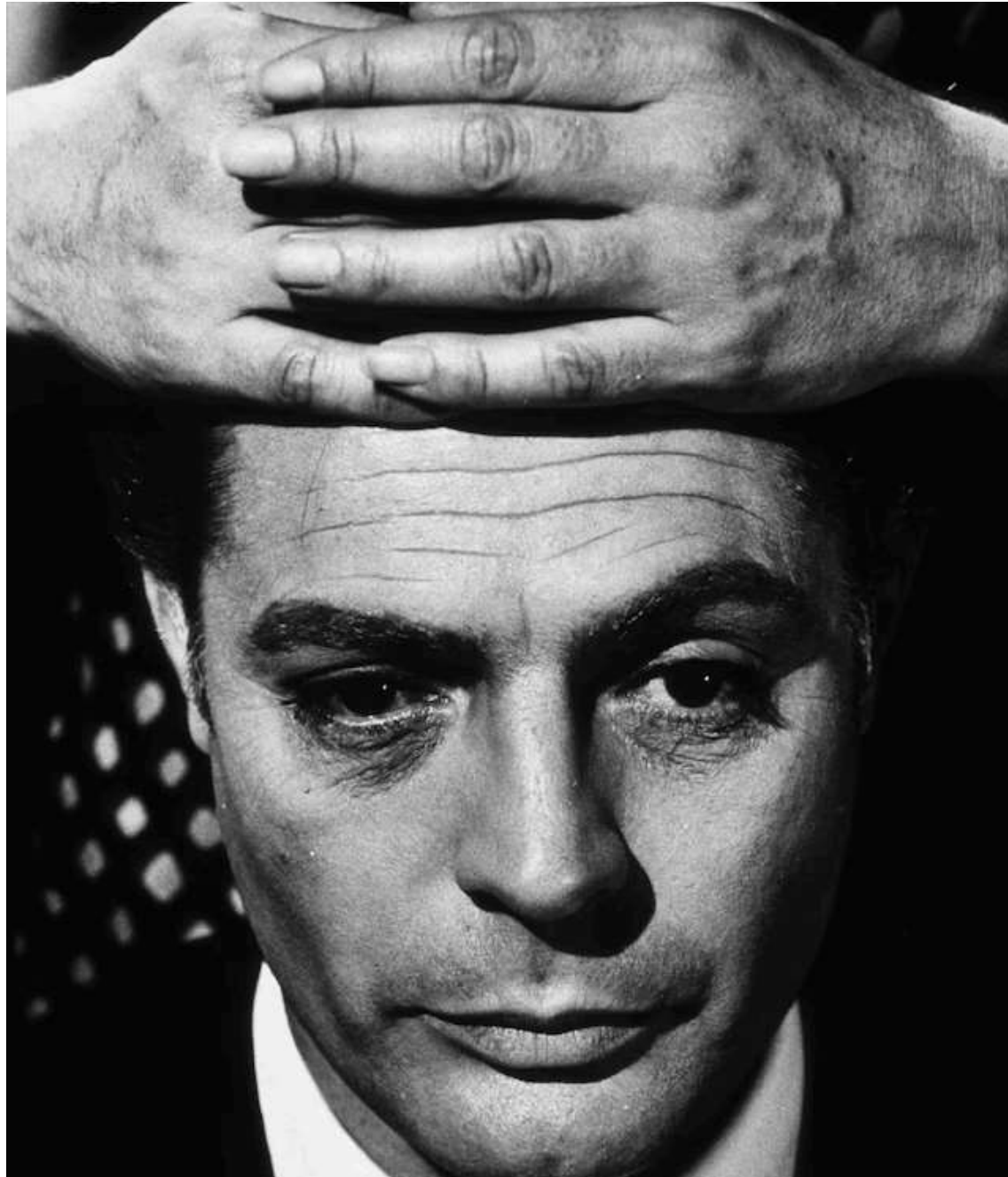

'Fountain', het urinoir van Marcel Duchamp, in de Barbican Art Gallery in Londen, in 2013. Beeld Dan Kitwood / Getty Images

Film: 8 1/2 (Federico Fellini, 1963)

'Ik heb deze film minstens acht en een half keer gezien. Toen ik jong was, keek ik erg op tegen Marcello Mastroianni, die de hoofdrol speelt. Hij zag er goed uit, vrouwen vonden hem charmant. Maar in deze film speelt hij een heel andere rol. Hij is het alter ego van regisseur Federico Fellini, een getroebleerde kunstenaar. In de film heeft hij een artistieke crisis. Hij twijfelt aan

moment waarin alles samen lijkt te komen, maar het is niet duidelijk of het nou echt is of een droom. Het idee van de worstelende kunstenaar is absoluut herkenbaar voor mij. Kunstenaars hebben grote ego's, dat moet ook wel, want om kunst te maken moet je je eigen ideeën het allerbelangrijkste vinden. Bij zo'n groot ego komt ook veel onzekerheid kijken.'

V
Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

Acteur Marcello Mastroianni in 1963. Beeld Photo 12 / Imageselect

Eten: Biologische extra vierge olijfolie uit Sicilië

‘Ik ben dol op olijfolie. Op mijn leeftijd moet je op je gezondheid letten, sinds een paar jaar eet ik daarom zo min mogelijk zout. Mijn vrouw Irina is een fantastische kok, maar ik vraag haar altijd om geen zout te gebruiken. Echt goede olijfolie is ook een geweldige smaakmaker, en veel gezonder dan zout. Ik heb een heleboel verschillende soorten geprobeerd, en mijn favoriet is biologische extra vierge olijfolie uit Sicilië. Die zorgt ervoor dat werkelijk alles lekkerder smaakt. Ik doe ’m op mijn brood, over rijst, in vleesgerechten. Met olijfolie zit je nooit verkeerd.’

Televisieprogramma: *Curb Your Enthusiasm* (2000-2024)

‘*Curb Your Enthusiasm* is gemaakt door Larry David, de schrijver van *Seinfeld*. Hij speelt zelf de hoofdrol en het gaat ook over Larry David, de schrijver van *Seinfeld*. Larry David speelt zichzelf hier als een bijna Trump-achtig type. Hij zegt en doet alles wat er maar in zijn hoofd onkomt. Soms is het nogal politiek incorrect, maar het is wel

maar niet durven te zeggen. David zegt het gewoon. Trump doet dat natuurlijk ook, daarmee heeft hij hele groepen mensen het idee gegeven dat het oké is om racistisch te zijn. Bij David is het niet op een slechte manier, het gaat niet om racisme, meer om pijnlijke alledaagse situaties. Er is bijvoorbeeld een scène waarin een kind de wc binnenkomt terwijl Larry David erop zit. Heel ongemakkelijk, veel mensen zouden zich daar niet aan wagen. Maar hij laat het zien en maakt er iets grappigs van, waardoor je het gevoel krijgt: dit is oké, het is menselijk.'

Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

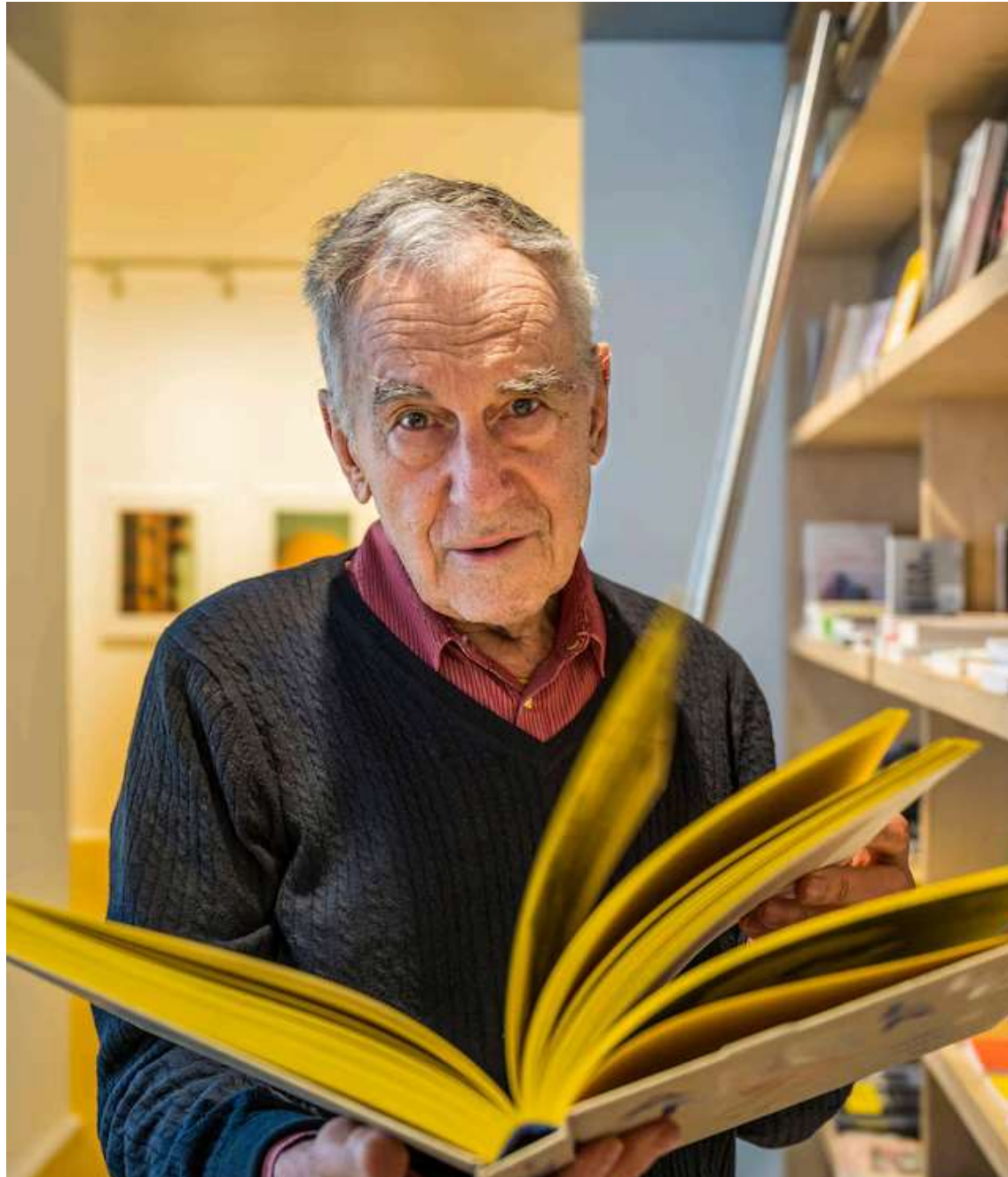

Larry David speelt zichzelf in de serie 'Curb Your Enthusiasm'. Beeld HBO

Films/Production Partners

Stad: Parijs

'Ik kom al jaren in Parijs, ik werd daar vertegenwoordigd door een van de grote kunsthandelaars van Frankrijk, Yvon Lambert. Hij heeft mijn werk in Frankrijk op de kaart gezet. Yvon was commandeur in de Orde van de Kunsten en Letteren in Frankrijk, een heel eervolle onderscheiding. Ik zei een keer tegen hem: ik zou wel ridder in diezelfde orde willen zijn. Kijk, dit speldje op mijn jas is een teken dat ik inderdaad ben onderscheiden. Volgens mij heeft Yvon dat geregeld.

V
Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

Kunsthandelaar Yvon Lambert in zijn boekenwinkel op de Rue des Filles du Calvaire in Parijs. Beeld Hemis / Imageselect

O, we zouden het over Parijs hebben, hè? Ik hou van die stad omdat Parijs, in tegenstelling tot bijvoorbeeld een stad als New York, respect heeft voor het verleden. Natuurlijk is er ook vernieuwing in Parijs, maar in grote lijnen kun je door Parijs lopen en het gevoel hebben dat de stad nog hetzelfde is als in de tijd van de impressionisten, zelfs als in de tijd van koning Lodewijk.'

Kledingstuk: Jassen van Alexander McQueen

'Alexander McQueen bestaat natuurlijk nog altijd als modehuis, maar ik houd vooral van de kleding die hij zelf nog heeft ontworpen voordat hij in 2010 overleed. Ik heb zo'n zeven of acht jassen van hem die nu extra speciaal zijn omdat ze door hem zijn ontworpen toen hij nog leefde. McQueens ontwerpen, en vooral die jassen, hebben geweldig veel drama in zich. Ze zijn elegant en theatraal. Zijn kleding was klassiek en *edgy* tegelijk. Als je zo'n jas draagt met sneakers of een joggingbroek, zie je er nog steeds

V
Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

Jas uit de herfstcollectie van 1996 van Alexander McQueen. Beeld Penske Media via Getty Images

Ik heb hem trouwens een keer gefotografeerd, voor een project in Londen. Ik droeg toen van top tot teen Alexander McQueen, hij droeg gewoon een hoodie. Hij kleepte zich helemaal niet zoals de kleding die hij ontwierp. Zijn mode was echt kunst, en had niets te maken met zijn eigen stijl.'

Koffie: Blue Bottle Coffee

'Dit koffiemark is heel populair in de Verenigde Staten, met name in New York. Ze hebben koffietentjes op allerlei plekken in de stad, onder meer bij ons om de hoek. Je zou bijna kunnen zeggen dat Blue Bottle-liefhebbers een sekte vormen. Volgens mij hebben ze ook vestigingen in Japan, ik zie in ieder geval vaak Japanners en andere Aziatische toeristen die het logo herkennen en er foto's van maken.

Een Blue Bottle Coffee-winkel in San Francisco. Beeld Justin Sullivan / Getty Images

Dat de koffie zo populair is snap ik wel, want hij is heel erg lekker. Ik neem altijd hetzelfde, namelijk een cortado, een espresso met een beetje warme melk. In de zomer hebben ze ook een klein terras. Als ik het geluk heb daar een tafeltje te bemachtigen, vind ik het heerlijk om daar hof te houden. Ik woon centraal, dus er komen vrij veel mensen langs die ik ken, en soms schuiven ze even aan.'

‘De hoofdpersoon, Holden Caulfield, zegt in deze roman dat hij ervan houdt als een boek voelt alsof de schrijver tegen hem praat, en hij hem zomaar even op zou kunnen bellen. Zo voel ik me over dit boek, en over Holden Caulfield. Hij is een personage met wie ik dolgraag even zou willen praten. Ik herken mezelf in hem. Hij is ergens behoorlijk kinderlijk, maar dat klopt ook wel. Ik denk dat we allemaal diep van binnen nog een 8- of 10-jarige hebben zitten. Sommige delen van jezelf stoppen rond die leeftijd met zich ontwikkelen. Bij Caulfield zie je dat heel duidelijk, dat maakt hem een puur karakter.

Home

Editie

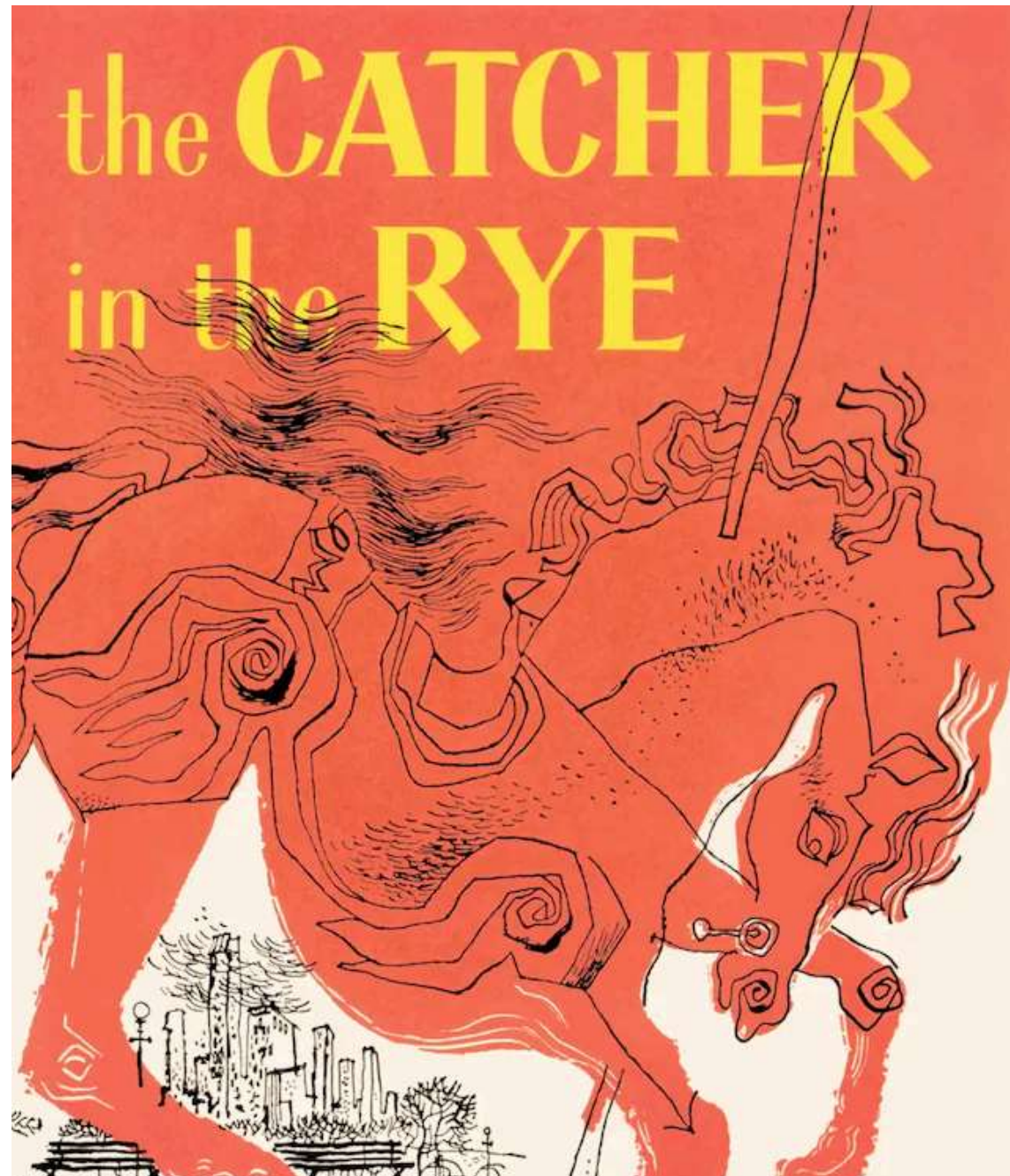
Net binnen

Zoeken

Rubrieken

V
Home

📄
Editie

Net binnen

🔍
Zoeken

☰
Rubrieken

a novel by **J. D. SALINGER**

'The Catcher in the Rye' van J.D. Salinger.

The Catcher in The Rye leest makkelijk weg en is een geweldig boek. Elke keer als ik het lees, en ik heb het nu zo'n twee, drie keer herlezen, ontdek ik weer nieuwe dingen. Ik hou van dingen die makkelijk verteerbaar zijn, maar die je wel aan het denken zetten.'

Cv Andres Serrano

15 augustus 1950 Geboren in New York City, Verenigde Staten.

1967-1969 Studeert schilderkunst aan de Brooklyn Museum Art School of New York. Tijdens en na zijn afstuderen werkt hij een paar jaar bij een reclamebureau.

1984 Begint deel te nemen aan groepstentoonstellingen.

1985 Eerste solotentoonstelling bij galerie Leonard Perls in New York.

1987 Doet veel stof opwaaien met zijn controversiële werk *Piss Christ*.

1996 Heavy metalband Metallica gebruikt Serrano's foto *Blood and Semen III* als de omslagfoto van het album *Load*.

1997 Tentoonstelling *A History of Sex* in het Groninger Museum.

2001 Retrospectief *Body and Soul* in Barbican Centre, Londen.

2011 Twee kunstwerken, *Piss Christ* en *The Church*, worden door demonstranten vernield in Avignon (Frankrijk) en in vernielde staat tentoongesteld.

Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

2017 Geridderd in de Orde van de Kunsten en Letteren, Frankrijk.
2024 Tentoonstelling *America & Trump by Andres Serrano* bij Forum Groningen.

Het Volkskrant Magazine

Ontvang elke vrijdag vast de beste artikelen uit het Volkskrant Magazine van het komende weekend.

Inschrijven

LEES OOK

Geselecteerd door de redactie

ONZE GIDS DIT WEEKEINDE DON WAS

Don Was is de baas van Blue Note: 'Het duurde lang voordat ik me realiseerde dat ik me niet moest spiegelen aan Keith'

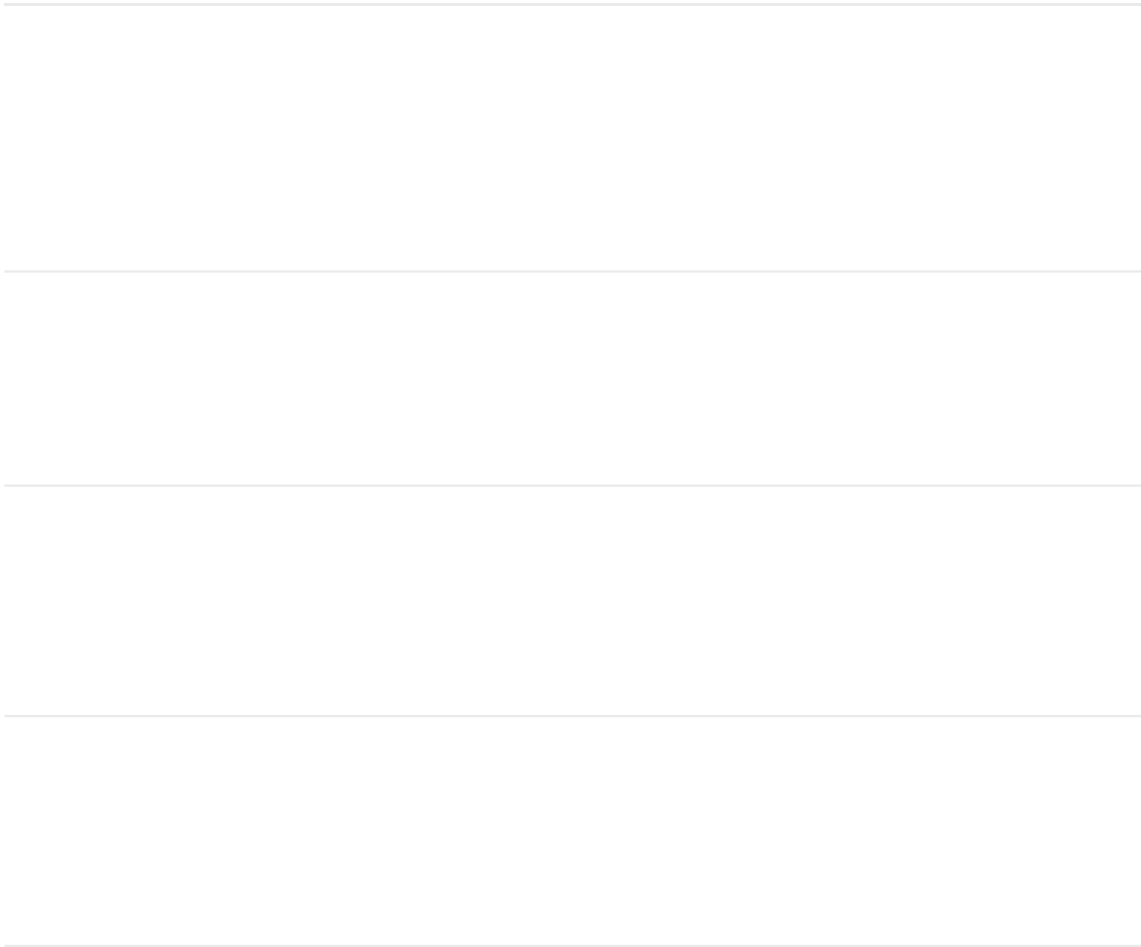
ONZE GIDS DIT WEEKEINDE

Karate, Schotland en country: Helen Fields gebruikt ze allemaal voor haar thrillers

ONZE GIDS DIT WEEKEINDE ALAIN PLATEL

‘Misschien is het enige antwoord op het geweld in de wereld: iets moois tonen. Beter dansen dan de wapens opnemen’

Advertentie

Wilt u belangrijke informatie delen met de Volkskrant?

[Tip hier onze journalisten](#)

Algemeen

[Contact met de redactie](#)

[Contact met de klantenservice](#)

[Privacystatement](#)

[Abonnementsvoorwaarden](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Cookiebeleid](#)

[Privacy-instellingen](#)

Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

Service

Klantenservice

Bezorgklacht indienen

Bezorging pauzeren

Bezorging wijzigen

(Bezorg)adres wijzigen

Adverteren

Losse verkoop

Meer de Volkskrant

Over ons

Abonneren

Nieuwsbrieven

Digitale krant

Webwinkel

Puzzels

RSS-feeds

Facebook

Twitter

Android apps

Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

Navigeer

Columnisten

Recensies

De Volkskeuken

Archief

Op alle verhalen van de Volkskrant rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@volkskrant.nl.

© 2023 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden

Home

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken